

ΣΧΕΔΙΟ ΔΙΚΑΙΗΣ
ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗΣ
ΜΕΤΑΒΑΣΗΣ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
& ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

**ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ
ΣΧΕΔΙΟΥ ΔΙΚΑΙΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗΣ ΜΕΤΑΒΑΣΗΣ**

Αθήνα, 08.02.2021

Αρ. Πρωτ. 27

Ταχ. Δ/ση: Κοραή 4, 5^{ος} όροφος, Πτέρυγα Β,
Ταχ. Κώδικας: 10564 ΑΘΗΝΑ
Τηλ.: 210 3278148
E-mail: sdam@sdam.gr

ΠΡΟΣ:
Πίνακας Αποδεκτών

Θέμα: Κατάρτιση Εδαφικού Σχεδίου Δίκαιης Μετάβασης Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας

Η μετάβαση της χώρας στην κλιματική ουδετερότητα υλοποιείται σύμφωνα με τα πρότυπα της [Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας](#)¹ και με τα επιμέρους μέτρα² του [Εθνικού Σχεδίου για την Ενέργεια και το Κλίμα](#) (ΕΣΕΚ), στα οποία περιλαμβάνεται η απεξάρτηση του ενεργειακού μίγματος από τον λιγνίτη. Στο πλαίσιο αυτό, καταρτίστηκε ένα αναλυτικό εθνικό [Σχέδιο Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης](#) (ΣΔΑΜ) για την αναδιάρθρωση του παραγωγικού προτύπου των επηρεαζόμενων περιοχών της Δυτικής Μακεδονίας και του Δήμου Μεγαλόπολης και δρομολογήθηκαν όλες οι αναγκαίες [ενέργειες](#) για την εφαρμογή του.

Το ΣΔΑΜ έθεσε αυτομάτως τις περιοχές μετάβασης στο κέντρο του επενδυτικού ενδιαφέροντος. Αυτό βεβαιώνεται από το ύψος των επενδυτικών πόρων οι οποίοι αναμένεται να υπερβούν τα 5 δις € σε βάθος 10ετίας, προερχόμενοι κυρίως από τον νέο Μηχανισμό Δίκαιης Μετάβασης (ΜΔΜ) του επενδυτικού σχεδίου «[Βιώσιμη Ευρώπη](#)» καθώς και από το νέο Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας.

Για να έχουν πρόσβαση στη χρηματοδότηση της ΕΕ, οι εθνικές αρχές πρέπει να υποδείξουν τις επιλέξιμες περιοχές για τις οποίες θα γίνει χρήση των πόρων σύμφωνα με τους Κανονισμούς που διέπουν τη λειτουργία του Μηχανισμού, ώστε ακολούθως η Ευρωπαϊκή Επιτροπή να εγκρίνει τα αναλυτικά Εδαφικά Σχέδια Δίκαιης Μετάβασης (ΕΣΔΙΜ), που θα υποβληθούν με το ΕΣΠΑ 2021-2027 υπό ένα ενιαίο Πρόγραμμα Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης.

Η έγκριση των ΕΣΔΙΜ θα επιτρέψει την στήριξη επενδύσεων στα οικεία εδάφη και από τους τρεις πυλώνες του ΜΔΜ: (1) το Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης (ΤΔΜ) για την στοχευμένη διάθεση οικονομικών πόρων προς τις περιοχές που επηρεάζονται περισσότερο, (2) το Ειδικό Καθεστώς³ InvestEU για την προσέλκυση ιδιωτικών κεφαλαίων και (3) τη Δανειακή Διευκόλυνση⁴ της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων για την υλοποίηση δημοσίων επενδύσεων. Αξίζει να σημειωθεί ότι για πρώτη φορά οι πρωτοβουλίες της ΕΕ για την καταπολέμηση της κλιματικής αλλαγής, την επίτευξη του στόχου της κλιματικής ουδετερότητας και την ανάπτυξη καθαρότερων μορφών ενέργειας, δεν αντικατοπτρίζονται μόνο σε στρατηγικά κείμενα όπως η Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία, αλλά στηρίζονται χρηματοδοτικά με σκοπό την άμβλυση των κοινωνικοοικονομικών επιπτώσεων της μετάβασης.

Μετά την ολοκλήρωση της πρώτης φάσης του εθνικού σχεδιασμού, με στόχο την κατάρτιση των ΕΣΔΙΜ Δυτικής Μακεδονίας και Μεγαλόπολης, η Συντονιστική Επιτροπή του ΣΔΑΜ κατά τη 12^η συνεδρίασή της, αποφάσισε την άμεση διεξαγωγή διαβούλευσης με τους φορείς της εταιρικής σχέσης, όπως προβλέπεται στο άρθρο 7 παρ. 3 του σχεδίου Κανονισμού για τη θέσπιση του ΤΔΜ.

Όπως προαναφέρθηκε, τα ΕΣΔΙΜ, κατ' απαίτηση του σχεδίου Κανονισμού ΤΔΜ (άρθρο 6), θα αποτελούν μέρος του Προγράμματος ΔΑΜ 2021-2027 και θα εγκριθούν με την ίδια απόφαση της Επιτροπής όπως και το Πρόγραμμα. Τα ΕΣΔΙΜ θα πρέπει να προσδιορίζουν τα επηρεαζόμενα εδάφη και να αιτιολογούν τον χαρακτηρισμό τους ως «περισσότερο αρνητικά επηρεαζόμενα εδάφη», μέσα από την ανάλυση των επιπτώσεων της απεξάρτησής τους από τον λιγνίτη στην επιχειρηματική δραστηριότητα, την απασχόληση και τον ενεργειακό εφοδιασμό, σύμφωνα με το σχέδιο Κανονισμού ΤΔΜ και με τα διαλαμβανόμενα στο Παράρτημα Δ⁵ της «[Έκθεσης Επισκόπησης για τις κατευθύνσεις σχετικά με τις επενδύσεις από το ΤΔΜ](#)» η οποία καταρτίζεται στο πλαίσιο της [αξιολόγησης](#)⁶ της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και της έκδοσης από το

Συμβούλιο της ΕΕ των -ανά χώρα- [συστάσεων](#) κατά τη διαδικασία του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου.

Συγκεκριμένα, σύμφωνα με το άρθρο 7 και το [Παράρτημα II](#) του σχεδίου Κανονισμού ΤΔΜ, τα ΕΣΔΙΜ θα πρέπει να περιλαμβάνουν (επιγραμματικά):

- την περιγραφή της διαδικασίας μετάβασης και τον προσδιορισμό των εδαφών του κράτους μέλους που επηρεάζονται αρνητικά σε μεγαλύτερο βαθμό
- αξιολόγηση των προκλήσεων που παρουσιάζει η μετάβαση για καθένα από τα προσδιορισθέντα εδάφη:
 - ο εκτίμηση των οικονομικών, κοινωνικών και εδαφικών επιπτώσεων της μετάβασης προς μια κλιματικά ουδέτερη οικονομία.
 - ο ανάγκες και στόχους που συνδέονται με την ανάπτυξη έως το 2030, με σκοπό την επίτευξη κλιματικής ουδετερότητας έως το 2050 – συνεισφορά του ΤΔΜ
 - ο περιγραφή της συνέπειας με άλλες εθνικές, περιφερειακές ή εδαφικές στρατηγικές και σχέδια
 - ο είδη προβλεπόμενων πράξεων και προσδοκώμενη συμβολή τους στην άμβλυση των επιπτώσεων της κλιματικής μετάβασης, ενδεχόμενη παροχή στήριξης σε παραγωγικές επενδύσεις, συνέργειες και συμπληρωματικότητα με άλλες πηγές χρηματοδότησης
 - ο ειδικούς δείκτες εκροών ή αποτελεσμάτων
- τους μηχανισμούς διακυβέρνησης.

Σημειώνεται ότι στα ΕΣΔΙΜ, εκτός από τις παρεμβάσεις στο πλαίσιο του ΤΔΜ, περιγράφονται οι αναγκαίες συνέργειες και η συμπληρωματικότητα με τα Τομεακά και Περιφερειακά Προγράμματα του ΕΣΠΑ, με λοιπές δράσεις που χρηματοδοτούνται από άλλα Ταμεία (π.χ. Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης) καθώς και από τους πυλώνες 2 και 3 του ΜΔΜ. Συνεπώς, τα ΕΣΔΙΜ αξιοποιούν όλες τις διαθέσιμες πηγές χρηματοδότησης για την υλοποίηση των απαιτούμενων παρεμβάσεων στις περιοχές μετάβασης και ευρύτερα.

Η κατάρτιση των ΕΣΔΙΜ αποτελεί, όπως προαναφέρθηκε, προαπαιτούμενο για το σχεδιασμό του προγράμματος ΔΑΜ και είναι απολύτως απαραίτητη στην Ομάδα Σχεδιασμού Προγράμματος ΔΑΜ η οποία συστάθηκε και συγκροτήθηκε στο πλαίσιο της 2^{ης} Εγκυκλίου της ΓΓ ΔΕ και ΕΣΠΑ για την προετοιμασία του σχεδιασμού των Προγραμμάτων 2021-2027.

Το συνημμένο προσχέδιο ΕΣΔΙΜ της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας, έχει καταρτιστεί σύμφωνα με το υπόδειγμα του Κανονισμού ΤΔΜ (Παράρτημα II), ενώ συνοδεύεται από αναλυτικό Παράρτημα για την υποστήριξη και τεκμηρίωση του συνοπτικού - κανονιστικού κειμένου που θα υποβληθεί στην ΕΕ προς έγκριση μετά το πέρας της διαβούλευσης.

Στο πλαίσιο αυτό, η Συντονιστική Επιτροπή σας καλεί να λάβετε μέρος στη διαβούλευση για την κατάρτιση του ΕΣΔΙΜ Δυτικής Μακεδονίας, καταθέτοντας τις απόψεις σας στη διεύθυνση tg@sdam.gr σύμφωνα με το συνημμένο ερωτηματολόγιο έως **19.03.2021**.

Με τιμή

Κωστής Μουσουρούλης
Πρόεδρος της Συντονιστικής Επιτροπής ΣΔΑΜ

¹ Αποσκοπεί στον μετασχηματισμό της ΕΕ σε μια οικονομία σύγχρονη, ανταγωνιστική και αποδοτική ως προς τη χρήση των πόρων, με μηδενικές εκπομπές αερίων θερμοκηπίου έως το 2050.

² Μείωση των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου μέχρι το 2030 κατά τουλάχιστον 42% σε σύγκριση με το επίπεδο του 1990 (και 56% έναντι του 2005), αύξηση του μεριδίου των ΑΠΕ τουλάχιστον σε 35% της τελικής κατανάλωσης ενέργειας μέχρι το 2030 και μερίδιο των ΑΠΕ στην ηλεκτροπαραγωγή 61%-64% έως το 2030, βελτίωση της Ενεργειακής Αποδοτικότητας κατά τουλάχιστον 38% μέχρι το 2030 σε σχέση με προβλέψεις του 2007, μηδενισμός του μεριδίου του λιγνίτη στην ηλεκτροπαραγωγή.

³ Το Ειδικό Καθεστώς λειτουργεί συμπληρωματικά προς τους πυλώνες (1) και (3) και αποβλέπει στην προσέλκυση πρόσθετων επενδύσεων στις περιοχές ΔΑΜ στους παρακάτω τομείς-προτεραιότητες: ενίσχυση και προώθηση επιχειρηματικότητας, ενεργειακή μετάβαση - κλιματική ουδετερότητα, δίκαιη εργασιακή μετάβαση και ενδυνάμωση ανθρώπινου κεφαλαίου, ανάπτυξη υποδομών μεταφορών για τη στήριξη της επιχειρηματικότητας και της βιώσιμης αστικής κινητικότητας, ψηφιακή δια-συνδεσιμότητα, ολοκληρωμένες εδαφικές επενδύσεις - ευφυείς πόλεις.

-
- 4 Η δανειακή διευκόλυνση λειτουργεί συμπληρωματικά προς τους πυλώνες (1) και (2) και αφορά στην υλοποίηση επενδύσεων στους εξής τομείς: ενέργεια, μεταφορές, τηλεθέρμανση, πράσινη κινητικότητα, έξυπνη διαχείριση απορριμμάτων, μέτρα και δράσεις καθαρής ενέργειας και βελτίωσης της ενεργειακής αποδοτικότητας στον κτιριακό τομέα, δράσεις μετάβασης στην κυκλική οικονομία, αποκαταστάσεις εδαφών, κοινωνικές υποδομές.
- 5 Annex D - Overview of Investment Guidance of the Just Transition Fund 2021-2027 per Member State under the European Semester process
- 6 Ανακοίνωση Επιτροπής COM(2020) 150 τελικό, 26.02.2020 «Ευρωπαϊκό Εξάμηνο 2020: Αξιολόγηση της προόδου σχετικά με τις διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις, την πρόληψη και τη διόρθωση των μακροοικονομικών ανισορροπιών, και αποτελέσματα των επισκοπήσεων βάσει του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1176/2011»

ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ

- Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας, info@pdm.gov.gr
- Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας, paragian@mou.gr
- Εμποροβιομηχανικό Επιμελητήριο Κοζάνης, chambers@otenet.gr
- Εμποροβιομηχανικό Επιμελητήριο Φλώρινας, eveflo@otenet.gr
- Εμποροβιομηχανικό Επιμελητήριο Καστοριάς, kastcham@otenet.gr, proedros@kastcham.gr
- Εμποροβιομηχανικό Επιμελητήριο Γρεβενών, ebegreve@grevenanet.gr
- Εργατοϋπαλληλικό Κέντρο Κοζάνης, eknkoz.grammateia@gmail.com
- Εργατοϋπαλληλικό Κέντρο Πτολεμαΐδας, anastasiostsilfidis@gmail.com
- Εργατοϋπαλληλικό Κέντρο Φλώρινας, info@ekf.gr
- Περιφερειακή Ένωση Δήμων Δυτικής Μακεδονίας-(ΠΕΔ), info@peddm.gov.gr
- Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδος (ΓΕΩΤ.Ε.Ε.)-Παράρτημα Δυτικής Μακεδονίας, tee_koz@tee.gr
- Γεωτεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδος (ΓΕΩΤ.Ε.Ε.) - Παράρτημα Δυτικής Μακεδονίας, kozgeotee@gmail.com
- Οικονομικό Επιμελητήριο Ελλάδας (ΟΕΕ) - Τμήμα Δυτικής Μακεδονίας, oee5pt@oe-e.gr
- ΓΕΝ.ΟΠ/Δ.Ε.Η-Κ.Η.Ε, main@genop.gr
- Σύλλογος Πτυχιούχων Μηχανικών Α.Τ.Ε. Ομίλου Δ.Ε.Η & ΑΔΜΗΕ, V.kapsalis@yahoo.gr
- Σύλλογος Διπλωματούχων Μηχανικών Ομίλου ΔΕΗ, gbarbayiannis@deddie.gr
- Ινστιτούτο γεωλογικών & μεταλλευτικών ερευνών/Παράρτημα Κοζάνης, kozani@igme.gr
- Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας, rector@uowm.gr , theodoros.theodoulidis@gmail.com
- Αναπτυξιακή Δυτικής Μακεδονίας, anko@anko.gr
- Ε.ΚΕ.Τ.Α ΓΓΕΤ , certh@certh.gr
- Σύλλογος Ατόμων με Αναπηρία Περιφερειακής Ενότητας Κοζάνης, poameadm@gmail.com, v.koutsianos@gmail.com
- Δικηγορικός Σύλλογος Κοζάνης, diksikoz@otenet.gr
- Δικηγορικός Σύλλογος Φλώρινας, dsflorinas@gmail.com
- Ιατρικός Σύλλογος Κοζάνης, iskozani@otenet.gr
- Ιατρικός Σύλλογος Φλώρινας, iasvflo@gmail.com
- ΔΕΗ ΑΕ, g.stassis@dei.com.gr
- Συνομοσπονδία Ελληνικού Εμπορίου, info@esee.gr